

Rap Story

Třicet let rapové muziky v Česku představuje námět RapStory. Dokumentární webová série České televize mapuje klíčové příběhy tohoto žánru pomocí akce, nikdy neviděných archivů a hudby, která míří přímo do srdce. To vše pouze

očíma těch, kteří u toho byli a dokázali vybudovat kulturu, která o dnešku vypovídá víc než kterákoli jiná. Rap. Podmanivý rytmus a upřímná výpověď. Humor nebo agrese, odraz egoismu v navýsost egoistické době. Nakažlivý virus. Z vysmívaného žánru se stal český rap postupně novým popem – a to přesto, že jej dlouhodobě přehlížel rozhlas i televize. RapStory od režiséra Šimona Šafránka a střihače Šimon Hájka (dokumenty King Skate, Meko) je webová série, která v deseti epizodách přináší strhující příběhy rapperů od průkopníků Michaela Viktoříka či Oriona po současné fenomény Yzomandiasa a Viktora Sheena. Všichni našli v rapu svobodu navzdory společenským očekáváním i konvencím.

Šimon Šafránek: Krátký film funguje podobně jako rap

Jakou otázkou by podle Vás člověk měl s protagonistou začít natáčení dokumentu?

V RapStory jsme se spolu se scenáristou Karlem Veselým ptali: Jak se cítíš v Roxy? Protože jsme byli v Roxy. Rozhovory v dokumentu považuju za Moby Dicka. Je to monstrum, které je potřeba zkrotit. U RapStory jsme věděli, že budeme zpovídat relativně hodně lidí, bylo jich okolo třiceti. A nechtěl jsem natáčet u nich doma, ve studiích... Jednak si pak publikum všimá, jaký ten který prostor je, a jednak jsem chtěl z rozhovorů udělat záchytný

bod – místo, které je pro všechny stejné. A přišlo nám, že právě klubová stage všechny rappery spojuje. Obecně jde ale o to, aby hrdina dokumentu co nejdřív zapomněl na kameru. Aby ho neznervózňovala, aby pro ni nehrál.

Váš předchozí dokument Meko chtěl nabídnout pohled na osobnost bez patosu, v RapStory dokumentujete vývoj rapu, protagonisté často vzpomínají – dá se vyhnout přehnané nostalgii i tady?

Myslím, že společně se střihačem Šimonem Hájkem patos milujeme. On asi ještě víc než já. Ale jde o to, kde a kolik ho použít. S nostalgií a mramorizací bojujeme pomocí rychlého vyprávění a pubertálního humoru.

Vzhledem k neustále rostoucí popularitě rapu jako žánru o něm bylo napsáno i řečeno mnoho, v čem bude RapStory nové?

Myslím, že seriál, který se věnuje výhradně rapu, tady ještě není. RapStory je deset epizod po dvanácti minutách. Je to ale v podstatě deset krátkých filmů, v každém se ocitáme v nové době a přibližujeme klíčový moment rapové historie. V ideálním případě se tu milovník rapu dozví něco nového nebo uvidí neviděný materiál. A potenciální fanoušci pak rapem načichnou a věřím, že muziku a všechno ostatní si už dohledají. Jinak je ale ta popularita relativní. Myslím, že se týká klubů a online poslechu. V časopisech, rádiích, v televizi vládnu hudebníci s kytarami. Je to zajímavý, víceméně generační střet anebo minimálně zlom.

Můžeme podle Vás dle jeho dosavadního vývoje určit, kam bude rap v Česku směřovat?

Je to fenomén doby; na jedné straně odráží její egoismus, umí být až hollywoodsky nadživotní, ale dokáže taky v břitké zkratce popsat syrovou realitu. Spojení fantazie a upřímnosti funguje vždycky. Rap má proto šanci rozlít se do všech ostatních žánrů, sám o sobě pak ještě může násobně růst. Do kdy? Než se objeví něco zase trošku jiného? Zřejmě. Nejsem ale hudební kritik ani vědec – fascinuje mě jenom, jak se v současnosti lavinovitě šíří, jak rychle se mění a mutuje.

Stalo se Vám během natáčení, že jste na základě setkání s nějakým z protagonistů přehodnotil názor i na jeho tvorbu?

Spíš jsem se těšil, že to všechno líp poznám, někteří mě inspirují dlouhou dobu. Nakonec jsem ale nejdelší dobu stejně strávil ve střížně se stříhačem Šimonem Hájkem. Naposledy jsme spolu dělali před rokem Meko a musím říct, že jsem vyloženě koukal, jak moc od té doby posunul svoje umění. Patří mu můj největší potlesk.

Co Vám přineslo natáčení RapStory?

Možnost být nablízku inspirativním, tvůrčím lidem. Nahlédnout zblízka do úžasně živé a tvárné muziky. A pak taky uvědomění, jak moc jsou důležité expozice. Jak moc je důležité vědět, o čem chci vyprávět a proč. Protože v tom krátkém čase webových epizod se nedá nikomu nic nalhávat. To je možná podobné tomu, co říkají ti rappeři o rapu, že je to opravdové, že to nesnese faleš. Ten krátký film funguje podobně.

Co je těžší – vést rozhovor do reportáže, nebo do dokumentu?

Jsou to jiné disciplíny. U obojího člověk musí poslouchat, ale u toho filmového jde ještě o to, pokusit se pracovat s časem, estetikou. Ovšem taky se tam nedá nic domýšlet, stylizovat, upravovat.

scénář: Šimon Šafránek, Karel Veselý

režie: Šimon Šafránek

střih: Šimon Hájek

hlavní kameraman: Zbyněk Kunc
dramaturgyně: Kateřina Krobová **výkonný producent ČT:** Petr Morávek **koproducent:** SilkFilms - Alžběta Janáčková a Martin Štrunc

kreativní producent ČT: Jakub Mahler

DO DIVOČINY

Výpravy do české divočiny v podání Prokopa Pitharta, který objevuje a zkoumá přírodu. Od dětství pozoruje ptáky a zvěř, bloudí v mokřadech a prodírá se divočinou. Diváci se s ním vydají na dobrodružství do nitra české krajiny. Prokop Pihart si umí všimnout detailů a zákoutí, které i z nejobyčejnější

procházky udělají dobrodružství. V rámci pořadu se vydá do lesů, na břehy rybníků i řek. Kamera se vydá do divočiny a setká se v nečekané blízkosti s jejími zvířecími obyvateli. Prokop nechce poučovat, chce diváka pro českou divočinu nadchnout. Jen tak totiž může pochopit, proč je důležité dát divočině svobodu a prostor

Prokop Pihart: Z dokumentů o přírodě jsme zvyklí vidět ji tak, jak ji vlastním pohledem nikdy nevidíme

Vzpomenete si na moment, kdy jste si uvědomil, že v přírodě zkrátka potřebujete trávit hodně času?

Myslím, že se to nedá vztáhnout na jeden moment. V přírodě jsem odmalička, většinu času jsem trávil vždycky venku. Jako malej jsem chodil domů jen jíst a spát, škola bylo čekání na to, až budu moct jít ven. Příroda je prostě prostor ve kterém žiju a dělá mi radost jí vnímat s otevřenými očima.

Co za pořadem Do divočiny! stojí? Kde se vzala myšlenka na jeho zrod?

Dělal jsem před pár lety zvířecího záchranáře v Praze. Zaujalo to mého kamaráda Davida a natočil o tom krátký teaser. Už nevím, jak to přesně bylo, ale jednoho dne volal, že to viděl někdo z České televize a že se jim to líbí. Po nějaké době se rozběhla příprava pořadu, ale to už jsem mezitím měl jinou představu o tom, o čem by to mělo být. Ze seriálu jen o záchraňování zvířat jsem chtěl udělat hlubší pohled do naší přírody, chtěl jsem se podělit o to, jak je krásné ji vnímat a pozorovat.

Co tento pořad podle Vás přinese divákům nového? V čem se odlišuje od dalších pořad, které se zabývají přírodou?

Začnu druhou polovinou otázky: z dokumentů o přírodě jsme zvyklí vidět přírodu neuvěřitelně zblízka, ostře, zpomaleně, dokreslenou vážnou hudbou, no prostě obrazy jsou to dokonalé. Netvrdím, že to není krásné, také to mám rád, ale je to trochu jiný svět. I kdybychom chtěli, nikdy tohle venku vlastním pohledem nevidíme. V porovnání s takovým dílem nám potom lesík za domem může přijít trochu nezajímavý. Náš pořad nabízí realističtější pohled na přírodu kolem nás. Záběry zvířat v pořadu diváci uvidí jako vyvrcholení jednotlivých dílů, aby pochopili, že i venku je taková zkušenost něco, čeho si můžeme vážně. Někdy můžete jít ven a nevidíte zvíře žádné. Doufám, že to divákům pomůže všimnout si v přírodě určitých detailů. Aby až uvidí třeba šišku zapíchnutou v kůře, tak si řeknou: no jo, tady byl strakapoud!

Pokud byste člověku, který strávil většinu života na sídlišti, měl dát tip na jedno místo, co ho naučí chodit do přírody, jaké by to bylo?

Tak jestli ještě žije na tom sídlišti, může si najít nejbližší lesík a zastavit se tam. Já to také dělám. Stojím v klidu na jednom místě, třeba půl hodiny, a ono se často něco stane. A i když je to třeba drobnost, že nám nad hlavou prolétne nějaký pták, může to člověku zvednout náladu. Další tipy ale diváci uvidí v pořadu, tak se nechte překvapit.

Jaká místa na světě byste chtěl v nejbližší době navštívit Vy sám?

Slovensko. Byl jsem tam nedávno točit jeleny a doufal jsem, že uvidím i medvěda. Neukázal se, tak se tam chci vrátit. Slovensko má neuvěřitelnou přírodu.

V rozhovorech často zmiňujete, že se lidé v přírodě chovají neohleduplně – kdybyste měl shrnout pár zásad pro chování v přírodě, jak by zněly?

Lidé musí pochopit, že ne všechno tady na tom světě se točí jen kolem nás lidí. Jako společnost jsme se od přírodního světa odříznuli, a to není zdravé jak na tělo, tak na duši. Ten, kdo tohle ví, nepotřebuje slyšet žádné zásady. Ví, že musí být citlivý, že když se chová k přírodě s úctou, vrátí se mu to. Ale jinak doporučuji neřvat, neházet na zem odpadky, včetně vajglů (to totiž kuřáci rádi nepovažují za odpadek) a hlavně: otevřít oči!

Zmínil jste, že je pro Vás důležitější samotná existence v přírodě než fotky a že ven rád chodíte i bez foťáku – jaké to však bylo fungovat v přírodě naopak s větším štábem?

Bylo to náročné, obzvláště tento rok, kdy celé jaro přšelo a byla zima. V přírodě se nedělo to, co se jinak normálně děje, jenomže my měli naplánované natáčení dva měsíce dopředu. Technika, domluvení lidí, najednou si to člověk neužívá, protože cítí tlak. Přijeli jsme třeba na dubovou hráz točit tesařky a oni nikde. Musel jsem se na místa stále vracet a zvířata dotáčet. Samozřejmě, pokud se snažíte zachytit reálný příběh, že se někam plížíte a chcete něco vidět, tak je to ve třech lidech těžké. Za to natáčení jsem musel říct větu: „Nešlape na větve!“, snad tisíckrát a kluky už to možná i otravovalo, což se nedivím. Jednou za námi přijel i zvukař Nicholas, povedlo se nám v noci v lese dostat se poblíž nádherně houkajícího sýce rousného. Když jsme dotočili ten zvuk, tak se na mě podíval a řekl: děkuju. To udělá člověku radost, když zprostředkuje takový zážitek někomu, kdo si ho bude ještě dlouho pamatovat.

Z každého prodeje fotografie na Vašem webu dvacet procent environmentálním organizacím – máte povědomí o důležitosti ekologie po otci? Proč je podle Vás ekologie tak důležitá?

Po otci určitě také. Je těžké to vysvětlit, ale myslím že fráze „vztah k přírodě“ je vnímána trochu mylně, jako by to byl vztah k něčemu vnějšmu. Jaký mám vztah k tomu, že dýchám? Je to životní potřeba nás všech a týká se to přírody jako celku. Je velmi důležité, abychom si tohle uvědomili, protože pak to půjde s ekologií samo. Ekologie je krásná věda i filozofie, protíná naše životy ve všech sférách. Když žijeme ekologicky, rosteme, protože děláme něco i pro společné dobro, ne primárně pro svůj zisk. Ti, kdo ekologii pohrdají, tomu říkají „návrat do pravěku“.

scénář: David Brázda, Prokop Pithart

režie: David Brázda

hlavní kameraman: Ondřej Bojo
dramaturgyně: Kateřina Křobová
výkonný producent: Petr Morávek
kreativní producent: Radomír Šofr
pořadem provází: Prokop Pithart

Projekt Kritika budoucnosti si klade za cíl v každém díle divákům představit zajímavá povolání budoucnosti, a to s ambicí nadchnout a motivovat pro vědu co největší množství mladých diváků. Koncepce magazínu založená na moderátorském duu zkušených youtubových tvůrců Martina Roty a Patrika Kořenáře je v tomto námětu posouvá do poloh skeptika a optimisty, které dodávají zajímavý narativní rámec.

Tomáš Baldýnský: U Kritiky budoucnosti jsem si uvědomil, že se většiny věcí, o kterých jsme točili, vlastně nechci dožít

Je pro Vás při výběru látky důležitá spíše aktuálnost nebo nadčasovost? Dají se tyto dvě veličiny vlastně nějak propojit?

Každý výběr čehokoli se odehrává v nějakém momentu, v nějaké době, takže je nakonec vždycky nějak a něčím aktuální. A pak už nezbývá než se snažit o to zpracovat ho tak, aby přežil a zajímal lidi i za pět nebo padesát let.

Podle čeho vlastně vybíráte látku, které se, ať už jako scenárista či jako producent, chopíte?

Asi jako každý – musíte věřit, že bude bavit i někoho jiného než vás, ale nesmíte se kvůli vkusu jiných vzdát toho vlastního.

Existují věci, do kterých byste si jako producent netroufl a jako scenárista ano a obráceně?

Rozhodně jsem víc a víc opatrný, snažím se s tím ale bojovat.

Co má pořad Kritika budoucnosti přinést? Nabízí nějaký jednoznačný pohled na způsob, jakým budeme v budoucnosti žít, vymezuje se vůči němu, jak název napovídá?

Slovo „kritika“ v názvu odkazuje na to, že jeho autoři a moderátoři se na budoucnost společnosti a technologií dívají s použitím kritického myšlení, nejsou to žádní naivně optimističtí fanoušci všeho nového, co lidstvo vymyslelo, ale dokážou se i zamýšlet nad tím, kam to všechno povede.

Jak jste na tom s pohledem na budoucnost Vy sám? A změnila práce na pořadu nějak Váš pohled na ni?

Uvědomil jsem si, že se většiny věcí, o kterých jsme točili, vlastně nechci dožít.

Zatímco Martin Rota v pořadu představuje nadšence do moderních technologií, Patrik Kořenář je skeptičtější. Zrovna u Martina Roty jeho úloha člověka nepřekvapí, ale šlo i tak o nějakou stylizaci, nebo influenceri zastávali svá osobní stanoviska?

To je spíš otázka na ně, ale já měl pocit, že jsme je do toho špičkování a nesouhlasení nemuseli moc nutit, že jsou tak přesvědčiví i proto, že to vychází zevnitř, z jejich vlastních názorů a stanovisek.

Jak probíhal výběr youtuberů? Proč zrovna Martin Rota s Patrikem Kořenářem? Byl ve hře ještě někdo další?

Ne, nebyl. Producent Kritiky Jakub Pinkava mi je ukázal, já se do nich okamžitě zamiloval a v lásce jsem věrný.

Hned první epizoda Kritiky budoucnosti se dotýká života ve vesmíru, člověku se automaticky asociuje Kosmo, ač jde o zcela jiný žánr, přitahují Vás futuristická témata?

Rozhodně ano, přemýšlení o budoucnosti mě uklidňuje a pomáhá mi i srovnat se s přítomností, když vidím, že bude hůř a hůř.

Součástí pořadu jsou výrazné animace – jak vznikaly? Čí nápad byla vlastně tato výrazná stylizace?

Na animacích jsme se shodli od začátku, jen nás tak dlouho nenapadlo, jakého animátora oslovit, až jsme z donucení objevili animační talent Martina Roty.

scénář: Amálie Kovářová, Vojtěch Klinger,
Ladislav Loukota, Jaroslav Žváček
režie: Amálie Kovářová, Vojtěch Klinger
dramaturgie: Tomáš Chvála
výkonná producentka: Romana Špíková
kreativní producent: Tomáš Baldýnský
pořadem provází: Martin Rota, Patrik Kořenář

Současný příběh z Dánska i připomínky tajuplných filmů, které jsme dlouho neviděli

Jsme svoji

Třídílná dokumentární série sleduje první rok manželství mladého dánského páru – Sidsel a Christiana. Oba se narodili s Downovým syndromem, ale každý pochází z jiného prostředí. Zatímco Sidsel je holka z velkoměsta, která miluje nakupování, líčení a chtěla by žít jako milionářka, Christian vyrůstal na statku. Celé dny tak tráví v holínkách, mezi zvířaty a na traktoru. Když se ale potkali, byla to láska na první pohled a oba se nemohou dočkat, až budou svoji. Na společnou cestu je snadné vykročit, o to složitější je po ní vydržet jít.

Dokumentární minisérie vznikla v produkci společnosti Made in Copenhagen pro VOD platformu dánské státní televize TV2. Na této platformě se Jsme svoji stal ihned po uvedení nejstreamovanějším pořadem. Režisér Emil Langballe se dlouhodobě věnuje krátkometrážním a středometrážním dokumentům, ve kterých senzitivně a empaticky zobrazuje marginalizované skupiny obyvatel v současném Dánsku. Jeho posledním snímkem je Q's Barbershop o návštěvnících holičství ve Vollsmose, které se stalo místem setkávání komunity somálských imigrantů.

Dům plný strachu

Když se jedenáctiletý Michael vydá prozkoumat vyhořelý starý dům v okolí, něco ho vyděsí tolik, že mu z úleku vypadají všechny vlasy. Duchové bezdomovců pro něj ale mají kouzelný recept, jak vlasy získat zpět – stačí použít směs burákového másla. Jen ho nesmí být moc, protože by vlasy naopak nikdy růst nepřestaly. Michael ale burákovým máslem nešetří a vlasy mu začnou růst takovou rychlostí, že to upoutá pozornost nejen kamarádů, ale i podivínského učitele výtvarné výchovy.

Legendární fantasy Michaela Rubba z produkce Rocka Demerse utkvěl v paměti mnohých diváků, kteří jej viděli jako děti, jako prožitek noční můry. Fantaskní snímek plný magických motivů vznikl v roce 1985 a stal se kultovní záležitostí již několika generací. Na scénáři Domu plného strachu se podílel spolu s Andrée Pelletierem i Vojtěch Jasný.

Momo

Filmová fantazie natočená podle stejnojmenného románu Michaela Endeho, který je i autorem románu Nekonečný příběh, vypráví příběh malé osiřelé holčičky Momo, která ochrání obyvatele italského městečka před nezdravým vlivem záhadných mužů v šedém, již se chtějí zmocnit lidského času. Ti nabádají lidi, aby si jej ukládali do speciální banky s dvacetiprocentním úrokem, a nutí je, aby pracovali stále usilovněji i na úkor vlastního štěstí a osobních vztahů. S pomocí „Mistra času“, který na hodinu uspí celý svět, se malé Momo podaří uvolnit čas z banky a vrátit jej jeho původním majitelům.

